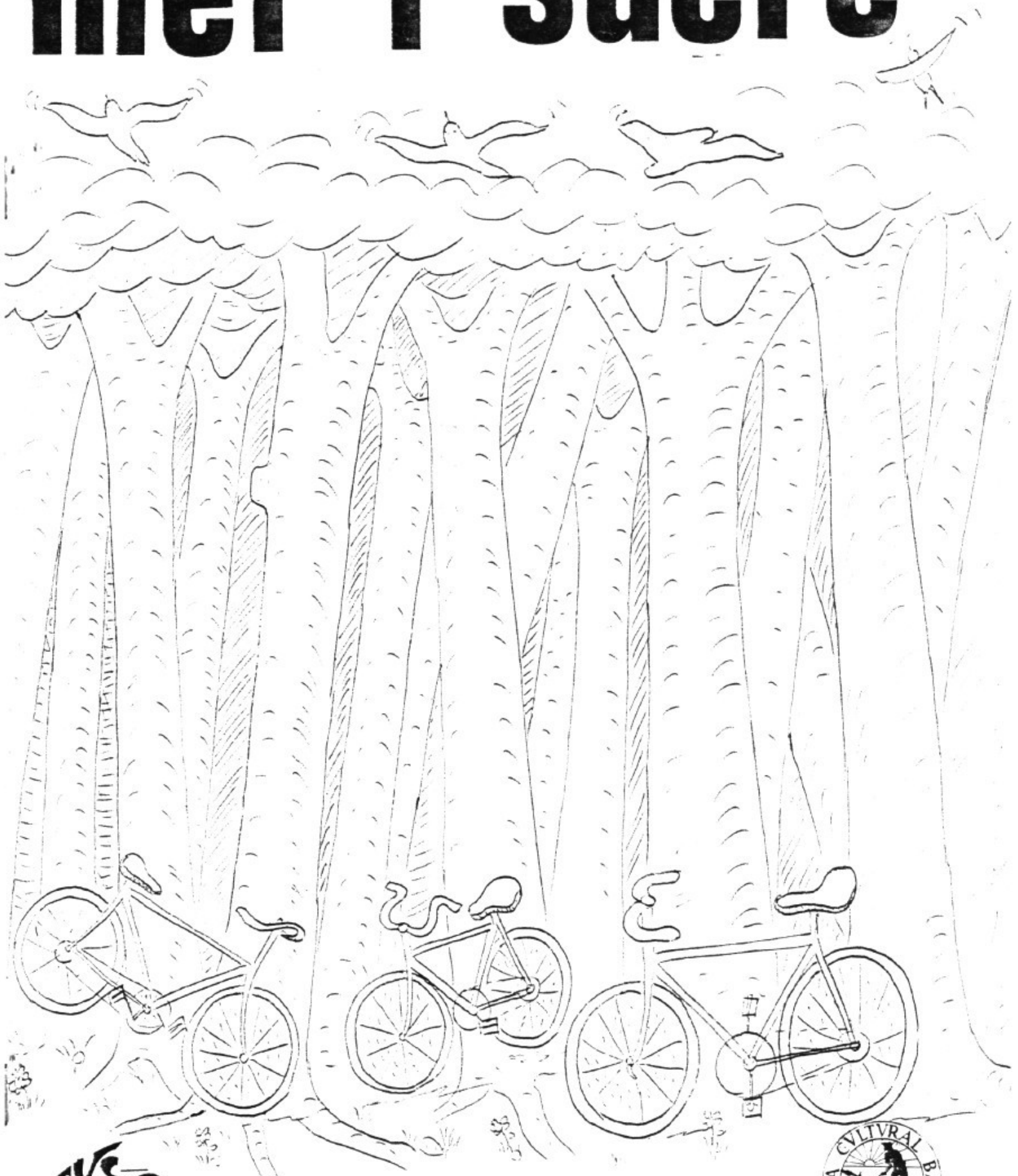

mel i sucre

**ORIKS
CORONA**

A AQUEST NUMERO HI TROBAREU .-

- Notícies locals. del que succeeix al poble fins a l'hora de tancar el número, per l'O.C.B.

- Ajuntament, resums dels plens de dia 21-05-86 i 23-05-86, per Joan Sastre Joan

- Reculls, la problemàtica del català estàndard (2), article d'Aina Moll aparegut a la revista Serra d'Or num- 317 (febrer de 1.986)

- Comunicat de la Comissió Permanent de la Unió de Pagesos de Mallorca a les publicacions de l'Associació de Premsa Forana.

- La Premsa Forana amb Luís Llach i Marina Rossell. Entrevista a aquests dos personatges de la cançó, i relacionada amb el II Congrés Internacional de Llengua Catalana.

- Ayuntamiento de San Juan, article de la revista " AQUI ESTAMOS " a l'any 1.937.

- La casa del misteri. De la III setmana del llibre a Sant Joan, un dels contes guanyadors, per Maria Riera Veny i Mª Magdalena Nicolau Català.

- Bestiari, l'aranya, breu estudi sobre aquest animaló, per Cosme Nigorra, Joan M^orey i altres.

- " Sanitat Balear per a tothom " Fonaments de futur. Per el Govern Balear, Conselleria de Sanitat i Seguretat Social.

- Passatemp, per Joan Sastre Joan

MEL I SUCRE - 71, Maig de 1.986
Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan

PORTADA I CONTRAPORTADA.-

Dibuixos de André Paris
Fontenouille, França

LOCAL SOCIAL .- No n'hi ha

Tothom que vulgui col.laborar que faci de veure algú de l'equip de treball i que li entregui els originals abans del dia 20 del mes en curs.

Tirada actual.- 150 exemplars
Imprimeix Fot Bohigas
Depòsit Legal.- 49- 1.983

NOTA.- S'adverteix als possibles lectors de Mel i Sucre, que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

NOTICIES LOCALS

--- Francesc Barceló Mas (" Es Mestre Gana ") , que estigué com a mestre nacional destinat a Sant Joan, a la postguerra, morí el mes passat a Ciutat.

--- Els al.lots de cicle mitjà de l'escola pública de Sant Joan assisteixen durant aquest mes de Maig a un curset de vela. Tenim mariners assegurats per llarg.

--- El jove agricultor santjoaner Miquel J. Company Bauzà, juntament amb altres joves mallorquins, ha estat becat per assistir a un curset sobre gestió de la direcció de l'empresa agrària a Madrid.

--- La conselleria d'Agricultura de la C.A. ha concedit una subvenció de 500.000 pts a la cooperativa agrícola de Sant Joan. D'aquesta manera van un poc més amples.

--- S'acosten les eleccions generals del 22-J, i la gent comença a moure's, però amb la mateix intensitat (de moment) que a les passades de fa 4 i 8 anys respectivament. A pesar de tot pel poble ja es xerra de canvis de camia: que si els de UM s'han passat a AP, que si el PDP presentarà candidatura amb gent del PSOE, que si el PSM,... Com sempre l'equip de redacció Mel i Sucre té preparada una "vaca", les apostes estan 5-1 a favor del 8-1 per les properes municipals (recordem-que si els habitants del nostre poble no arriben als 2.000, tornarem tenir 9 regidors com abans), altres, més optimistes aposten 7 per 1 al 5-3-1. Seguirem donant explicacions al respecte.

--- Per altra banda, degut a que enguany hi ha hagut de tot a nivell internacional: terrorisme, Gaddaffi, Txernobyl, Challenger, Halley, futbol, Congrés, Unitat Sanitària,... certs assumptes polítics de més poca importància han passat a segon terme.

--- De pel poble se diu que en " Rambo" ha tornat actuar.

--- A la fi a l'escola pública de Sant JOan tenen una fotocopiadora adaptada al nivell de necessitats d'un centre actual. Ha estat possible gràcies al sorteig efectuat per l'APA de l'escola i a una subvenció d'unes 90.000 pts per part de l'Ajuntament.

--- Se pot dir que durant tot el mes de maig hi ha hagut combregaments. El dia per excel·lència fou el diumenge dia 11 del present mes. El següent (quinquagèsima) els ninets i ninetes de primera comunió assistiren a una missa a Consolació per tal d'iniciar-los millor a la vida espiritual.

--- Cada dos per tres hi ha ciclistes pel poble, sempre estan en marxa. Això de la bicicleta ha pegat fort darrerament al nostre poble.

--- El perillós doble revolt de Son Burixó, per si no li bastàs per ell tot sol, se les ha ocorregut posar- hi gravilla. Idò bé, ja s'ha cobrat un altre accident de circulació: un 600 pegà per les voreres, no hi va haver desgràcies personals.

Que més voldríeu germà ?
que tenir llargues orelles,
o tan de pèl per ses celles,
com ja tenc dins la mà ?

--- Si l'abril va esser ploquer, el Maig ha estat molt calorós, la basca ha estat la nota dominant durant quasi tots els dies del mes. La pluviositat ha estat gairebé nul·la: a darrera hora s'ha desbaratat de fred

--- El primer Consell Escolar format per dos representants dels pares (Mre Magdalena Jaume Nigorra i Francisca Martorell Comes) dos representants del professorat (Josep Roig Bauzà i Joan Mre Company) un representant del Consistori (Francisco Bover Gelabert) i dos representants de l'alumnat del cicle Superior (Arnau Mates Dalmau i Mre Alzamora Bauzà) ha estat constituït a primeries del mes de Maig. La primera feina que tindrà aquest nou Consell serà la d'elegir un nou director de l'escola (suposant que algú del professorat presenti candidatura) per a tres anys

--- La revista MES SANT JOAN no ha tornat sortir. Es per treure mensualment al carrer una revista a un poble com el nostre, han de tenir més paciència que un ase vell.

--- L'hivernacle escolar produeix a les totes d'ençà que se li incorporà el reg per goteig. Bones tomateres. De les lletugues ja s'han aprofitades al menjador escolar.

--- L'SMOE a Sant Joan ha organitzat una sèrie de conferències. Dia 3 de Maig en tingué lloc una sobre medecina natural. Se sent a dir que hi ha molts pocs assistents.

--- Dia 18 de Maig al circuit de motocross de Binifarda hi tingué lloc una prova pel campionat de les Balears. A la categoria absoluta de 250 cc (i com és habitual) guanyà el petrer que vol esser santjoaner Mateu Riutort de la Peña Motorista San Juan.

--- Si no hi ha cap contratemps hi haurà bona anyada: els sembrats granen bé, molta palla, albercocs a voler, moltes ametlles,...

--- A l'església parroquial de Sant Joan tingué lloc un concert a càrrec d'un grup coro -instrumental de Maó. A cert moments els joves acordionistes entusiasmaron al públic.

--- Flors, òlibes, mussols, rossinyols, enamorats a betzef, bubotes. apicultors, mel i abelles, així és el Maig.

--- L'equip de tercera regional de futbol de Sant Joan participa al torneig de primavera.

--- El vespre que l'equip de futbol Mallorca pujà a primera divisió l'euforia col·lectiva es deixà veure a certs indrets del poble.

--- La Comissió Territorial de les Illes Balears ens ha otorgat (a la revista Mel i Sucre) el diploma d'entitat promotora del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

--- Fa deu anys que tres jovenets santjoaners enviaren la següent carta al director d'un diari. Anava dirigida al batle Joan Barceló Mates, i deia això:

" Sr. director:

Anticipadament li agraïm la publicació d'aquestes ratlles al diari que està a la seva direcció.

Abans de les fires i festes de Sant Joan (mes de Juny) es va acordar a una assemblea a l'Ajuntament, que s'havia de partir en la intenció de fer unes festes populars (fetes per el poble i del poble).

Això varen fer creure a la " majoria sileniosa " del poble, i com era d'esperar se passaren unes festes de lo millor; però una minoria ho ha sentit com una presa de pèl i ara alça la seva veu.

Per això volem fer saber que aquestes festes no mos agrada ren per:

1.- Diuen feste populars i s'ha de sortir amb 1.000 pts dins la butxaca per poder entrar a tots els actes.

2.- Les "verbenes" no tenen gens ni mica de qualitat. Són massa vulgars.

3.- En els actes oficials s'hauria de tenir present xerrar el mallorquí (que és l'idioma popular) . A les festes d'agost xerraran en malorquí per els altaveus degut a la reivindicació d'un grup de joves santjoaners.

4.- Que posin música bona (popular nostra) per els altaveus o que no en posin.

5.- Proposam que se llevi lo xavacà, tal com va proposar el batle a una assemblea.

Atentament els saluden els santjoaners: A.B.B. de 16 anys
 M.C.F. de 16 anys
 M.B.S. de 17 anys

A J U N T A M E N T . -

REsums dels plens extraordinaris de 21-05-86 i 23-05-86.

El primer ple començà puntualment i hi faltaven els regidors Francesc Bover, Arnau Gayà , Gabriel Mates i Carles Costa.

1.- Lectura del acta de la sessió anterior.-

Gabriel Mora va trobar a faltar a l'ordre del dia el punt referent a la convocatòria a la plaça de saig, que segons ell s'havia de tractar al present ple. El sr. batle li va retirar la paraula. A pesar de tot es va aprovar l'esborrall.

2.- Designació dels components de les Meses Electorals .-

Per sorteig foren designats els següents components:

	<u>Districte- 1 (Escola Vella)</u>	<u>Districte - 2 (Càmera)</u>
<u>PRESIDENT</u>	Josep Jaume MOrey	Gabriel Company Bauzà
Suplent -1	M ^a Antònia Juan Gayà	Margalida Company Vaquer
Suplent- 2	Catalina Mas Bauzà	Maria Ferriol Bou
<u>VOCAL - 1</u>	Antònia Font Bauzà	Miquel Gayà Rotger
Suplent- 1	Joan Font Gayà	Antònia Gomis Barceló
Suplent - 2	Pilar Fuster Camps	Antoni Jaume Morey
<u>VOCAL -2</u>	Ernest Miró Esquirol	Joan Font Roig
Suplent- 1	Gabriel Mora Mas	Magdalena Galmés Antich
Suplent- 2	M ^a Dolors MOREll Quadreny	Joan Galmés Bauzà

3.- Posta a disposició de Correus d'una dependència.-

El batle va fer lectura d'un escrit de correus comunicant que aquesta entitat torna la casa on té actualment ubicades les oficines al seu propietari, i per això han de menester un altre local. Correus demana a l'ajuntament la cessió provisional d'un local i instal·lar- hi les oficines fins en trobar un lloc definitiu.

De comú acord entre els representants de l'ajuntament i de l'entitat pública el millor lloc que pot oferir el primer és un local de l'escola de les nines.

Guillem Gayà va trobar molt estrany que Correus no pogués

trobar una casa per a comprar o llogar, i que el local que han acceptat per les oficines fa rialles, no obstant va participar del parer general que l'ajuntament ha de fer tot el possible perquè l'estafeta de Sant Joan quedi aquí.

Gabriel Company va demanar si seria possible trobar un altra cosa millor, el batle va respondre que de moment és l'única oferta que es pot fer.

Es va acordar cedir el local a correus amb la condició que aquesta cessió no és definitiva, i al mateix temps ajudar-li a cercar una casa que se vulgui vendre o llogar (aquesta segona part a proposta de Guillellem Gayà)

4.- Petició al Consell Insular de Mallorca per l'ampliació del Pont del Molí d'Aigua.-

Aprofitant que s'ha arreglat un poc les voreres de la carretera de Sant Joan - Vilafranca, el consistori proposa dirigir al C.I.M. un escrit demanant que d'una vegada per sempre s'aixampli aquest tram perillós de devora el Molí d'Aigua.

Joan Mates va trobar que l'aixample s'hauria de fer segons demana la carretera, i que a l'escrit s'adjuntassin totes les peticions d'anys enrera referides al mateix tema.

Es va acordar demanar aquesta millora i vallar les voreres.

Ple de 23 de Maig - 1.986

El dia pel que estava convocat (divendres vespre) se presentaren tres regidors: Joan Barceló Mesquida, Joan Mates i Joan Sastre, pel que el ple no es va poder fer per falta de quorum, i es va decidí fer-lo lo endemà (dissabte) a mig dia, ja que hi havia dos punt molt urgents

1.- Aprovació del projecte d'asfaltat de diversos carrers

El projecte consta de dues parts, una referida a l'asfaltat dels carrers que mai ho han estat, i l'altra a arreglar els que estan en males condicions. La primera part afecta a la totalitat dels carrers fora asfaltar.

Nova pavimentació-	15.207,15 m ²	a 830 pts =	12.621.934 pts
Reparació	- 16.372,85 m ²	a 600 pts =	9.823.710 Pts
		Imprevists	54.356 pts
			<hr/>
		TOTAL MATERIAL	22.500.000 pts

SUMA ANTERIOR	22.500. 000 pts
15% benefici Industrial i utilitatge	3.375. 000 "
	<hr/>
	25.875.000 pts
+ 12% IVA	3.105.000 "
	<hr/>
TOTAL	.28.980.257 Pts

En cas que s'efectuïn les obres l'arquitecte i aparellador cobraran 689.472 pts en concepte de direcció d'obres.

El projecte va esser estudiat en deteniment i foren subsanades petites deficiències.

2.- Sol.licitut d'inclusió d'obres al Pla d'Obres i Serveis 1.986 .-

Dia 25 (dilluns) era el darrer dia per presentar aquestes sol.licituts d'inclusió, i per això el ple es va haver de fer tan a l'atro pellada.

Es va acordar presentar en aquest pla de vies i obres de 1.986 el projecte tractat al punt anterior, en dues parts, en primer lloc es sol.licitaria la reparació dels carrers ja asfaltats, però en males condicions, amb un 95% de subvenció; i en segon lloc el projecte de nova pavimentació amb un 85% de subvenció.

Al de nova pavimentació el 15% restant es costejaria amb contribucions especials més una petita aportació de l'ajuntament.

3.- Patrocini de la festa del Sol que Balla .-

El sr batle va dir que l'ajuntament a través de Carles Costa feria venir una banda de música, que no cobraria res i que just li haurien de posar l'entarimat.

Guillem Gayà va agafar la paraula i va demanar al responsables del Consistori a veure si feien comptes fer programes per que no passàs com l'any passat que n'hi va haver de demés, també va dir que l'APA no acceptava el patrocini de l'ajuntament, ja que aquest ha donat recentment 90.000 pts per la compra d'una fotocopiadora.

4.- Convocatòria i bases concurs oposició per la plaça de saig

Es va decidir deixar el teme damunt la taula i dsicuir-ho al pròxim ple, ja que hi havia la falta de quatre regidors.

Hi ha doncs una dialèctica permanent entre l'estandard i els dialectes; una dialèctica que pot de generar en conflicte quan, per circumstàncies socials o polítiques, l'estandard apareix com una amenaça per als dialectes. En totes les llengües de cultura, les etapes de codificació han estat especialment delicades. Però so vint la defensa dels dialectes contra l'estandard, i la voluntat d'eleva-los als usos formals, apareix com un as pecte de la lluita per l'alliberament d'un poble colonitzat (recordem els esforços dels països sud- americans a principis de segle, per " alliberar-se de l'espanyol " mitjançant la defensa de la " len gua chilena ", la " len gua argentina ", etc). També la defensa a ultrança dels dialectes enfront de la modalitat estandard d'una llengua, serveix per a evitar la normalització lingüística d'una comunitat i mantenir la seva dependència d'una altra llengua; si haguessin tingut èxit els esforços per difondre en els usos públics una " llengua catalana ", una " llengua valenciana " i una " llengua balear ", limitada cadascuna als límits administratius de la seva comunitat autònoma, la persistència de l'estandard castellà — àlmenys al País Valencià i a les Illes —, com a única moda litat lingüística comuna, estaria assegurada.

(....) El Segon Congrès Internacional de la llengua Catalana pot ajudar molt a impulsar l'acció conjunta que necessitem.

Mentrestant, cal fer allò que ja demanava l'any 1.979 i que fins ara no s'ha fet: un ensenyament intensiu, raonat i obert de la normativa, capaç d'eliminar els efectes i els defectes de l'ensenyament del temps de la resistència (un ensenyament dogmàtic, amb l'agreujant que tot sovint s'hi propagaven dogmes falsos), i u na campanya d'informació sobre què és l'estandard, per a què serveix, i com s'ha de conviure amb les modalitats dialectals.

Aquesta tasca d'informació és molt necessària. Altrament seria difícil consolidar la modalitat co muna, contracorrent de la nostra societat que sobrevalora les diferències dialectals, i del moviment força estès dins el món occidental, que defensa els dialectes enfront d'uns estàndards esdevinguts opressors. La informació, per a ser efectiva, ha de deixar clars una sèrie de punts importants:

- 1.- L'estandard és la modalitat de la llengua que s'aprèn a l'escola i que empen els mitjans de comunicació.
- 2.- L'estandard només és necessari per als usos formals, és a dir, per els qui fins fa poc els realitzaven en castellà.
- 3.- Si es fa bon ús dels registres lingüístics, l'estandard no ha d'entrar en conflicte amb les modalitats dialectals, que poden mantenir-se ben vives com a registres col·loquials. El bagatge lingüístic normal d'un individu comprèn les formes estandard i les corresponents del seu dialecte. (Per exemple, qualsevol parlant de llengua catalana ha de conèixer la forma — nosaltres —, i emprar-la en usos formals, i la forma col·loquial en el seu dialecte: noltros, o nosatros, o mosatros, o notros, etc. N'hi ha més de vint !)
- 4.- Cal no confondre " modalitat estandard " amb " dialecte barceloní "; tan dialectal és * anar-se'n, o tindre*, com *anem'on- ne, o sebre*, enfront de les formes estandard *anem-nos-en, tenir, saber*.
- 5.- La modalitat estandard — que recull característiques dels diferents dialectes dignes de ser presentades com a model general — és la que s'ha d'ensenyar als estrangers que volen aprendre català.
- 6.- No es pot pretendre generalitzar un model únic d'estandard fonètic. Cal evitar els apitxaments i les africacions d'àmbit reduït, tant del valencià com del barceloní — metxe per metge — o del mallorquí — lletgir per llegir —, però el sistema fonològic del català occidental — lleidatà o valencià -

és tan vàlid i tan digne de ser emprat pel mitjans de comunicació com el del català central o de les Illes.

7.- Cal deixar de banda l'ensenyament dogmàtic del tipus " això es pot dir, això no es pot dir", és absurd afirmar que en català no es pot dir "buena" o "tenir que" o el "trucaré", si — es diu — més que "bé", "haver de" o li " Trucaré". Cal, en canvi, informar sobre el que és català i el que no ho és, sobre els diferents tipus d'interferències que es produeixen entre les llengües en contacte, sobre les diferents maneres de dir una mateixa cosa, segons la formalitat de la situació o el caràcter dels interlocutors, sobre l'abast semàntic d'un mateix mot en diferents dialectes, etc..Cal que els parlants tinguin una àmplia informació de les possibilitats que els ofereix la llengua, i que sàpiguen que en cada moment la tria depèn d'ells. Si aconseguim donar realment aquesta informació, l'aprenentatge de la llengua serà més interessant, i la responsabilitat de la tria més estimulante que no pas el deure de subjectar-se a unes fredes i aparentment arbitràries regles.

Tant de bo el Congrés de la llengua sigui el punt de partida d'una nova manera de tractar els fets lingüístics i la seva divulgació.

AINA MOLL

=====

COMUNICAT DE LA UNIO DE PAGESOS DE MALLORCA .-

Davant l'entrada de l'estat espanyol a la C.E.E. la Unió de Pagesos de Mallorca considera que tant el Govern Central com l'Autònom han adoptat una postura totalment passiva enfront de la problemàtica del sector agrari.

Un dels problemes més greus ha estat i és la falta de voluntat de diàleg per part del ministre d'agricultura, sr. Romero, davant unes reivindicacions ja històriques a les que s'han d'afegir les dificultats relatives a l'entrada a la C.E.E. i la consegüent implantació de la Reglamentació Comunitària dins el sector agrari. A això s'hi ha d'afegir una falta de voluntat política per part de la Comunitat Autònoma de contribuir al millorament del sector a les illes, i de dur a terme uns estudis de planificació i viabilitat dins l'agricultura i la ramaderia il·lenca.

Per tot això, la U.P.M. ha adoptat una postura de pressió que ha desembocat a la realització de distints actes: declaracions als mitjans de comunicació, ocupació dels locals de " Càmaras Agrarias " de ciutat,... i darrerament una concentració de vehicles a Algaida, on assistiren més d'un centenar entre camions, tractors i furgonetes.

Amb aquestes accions Unió de Pagesos de Mallorca també ha volgut recolzar tots els actes de protesta que ha duit a terme els pagesos d'arreu de l'estat espanyol.

Adjuntam la tabla reivindicativa que ha acompanyat totes les accions de U.P.M.

UNIO DE PAGESOS DE MALLORCA

"VOLEM VIURE DIGNAMENT TREBALLANT LA NOSTRA TERRA"

Estant en procés de l'entrada en vigor de la reglamentació Comunitària en el sector agrari de l'estat espanyol, i davant la manca d'actuacions de l'Administració Central, l'U.P.M. reivindica els següents punts:

- ADMISIO DE LA C.O.A.G. ("Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y ganaderos", on hi participa l'Unió de Pagesos de Mallorca) com a representant de les Explotacions Familiars Agràries dins el C.O.P.A. (Comité d'Organitzacions Professionals Agrícoles, organisme de representació a la C.E.E.), ja que si no s'admet, l'explotació familiar queda sense representació dins el Mercat Comú.
- GAS-OIL. Posar en marxa un sistema de control del consum, i descomptar les 4,40 ptes. de l'Impost Especial d'Hidrocarburs al mateix moment de la compra.
- SEGURETAT SOCIAL AGRARIA.
 - 14 pagues anuals pels jubilats.
 - Supressió de les Jornades Teòriques.
 - Jubilació optativa als 60 anys.
- FISCALITAT. Creació d'una Comissió de Fiscalitat, amb representants de les OPAs (Organitzacions Professionals Agràries), Ministeri d'Economia i Hisenda, i Ministeri d'Agricultura.
- PATRIMONI SINDICAL.
 - Devolució del Patrimoni Històric.
 - Administració del Patrimoni Acumulat (Càmares Agràries) per part de Cooperatives i OPAs
 - Integració de les OPAs dins una Comissió Consultiva del Patrimoni Sindical.
- TARIFES ELECTRIQUES AGRICOLES. Que siguin aplicables a tots els aparells agrícoles (munyidores, molins, capoladores, etc.), independent de l'energia Industrial i a l'alcanç del pagès mallorquí.
- INCREMENT DE LA VIGILANCIA RURAL.

#

Així mateix, hi ha una altre sèrie de punts que són incumbència de la COMUNITAT AUTONOMA:

- 1.- Reestructuració interna de la Conselleria d'agricultura a tots els nivells.
- 2.- Política efectiva d'Ordenació del Territori.
- 3.- Política efectiva d'ordenació de Cultius, amb assessorament tècnic al pagès.
- 4.- Planificació Hidrològica: Agilitzar la formació de l'Organisme de Conca.
- 5.- Potenciació del productes agropequals illencs, i foment del seu consum enfront als de fora de les illes.
- 6.- Control Sanitari efectiu de tots els productes que arriben de fora, per evitar l'entrada a l'illa de plagues i infeccions.
- 7.- Política de subvencions justa, amb mes informació i facilitats pels pagesos.
- 8.- Reestructuració dels Serveis de Ramaderia i Sanitat Animal:
 - Creació d'un cos de Menescals depenent de la Conselleria d' Agricultura i del Departament de Sanitat.
 - Supressió de les guies d'origen i sanitat allà on no s'hagin declarat malalties contagioses (mal de potó, peste porcina africana, etc...)
 - Fer complir la legislació actual en matèria d'escorxadors.
 - Fer complir la legislació actual referent a l'obligatorietat que té el menescal de viure al poble on té la plaça.

Eren una mica més de les dotze, i per culpa de l'intensíssim trànsit que hi havia a la capgirada Ciutat em pensava arribar tard a la roda de premsa que donaven a aquella hora al Parc de la Mar Lluís Llach i Marina Rossell. Per sort, començà tard, i vaig poder sentir tota la conversació. Després de fer una gran voltera vaig arribar al lloc on s'hi trobaven tots els periodistes, Lluís i Marina. La primera pregunta anà dirigida cap a Lluís i era sobre la querella que ha posat el cantant contra el PSOE per incompliment de promeses; al que respongué:

- Ll.- No és una querella, és una demanda, i les demandes civils segueixen un procés estipulat i ara estem en el moment de presentació de proves i teòricament una vegada presentades les proves i testimonis hi ha d'haver vista i sentència.

- P.- I com ho veus ?

- Ll.- Jo ho veig bé.

- P.- Pensaves que anàs Felipe González a declarar ?

- Ll.- Jo sobre això no penso res. Es un procediment judicial i els demandants deuen ser gent i entitats responsables que actuen segons la seva voluntat; diem que l'únic comentari que jo he fet en aquesta qüestió és una certa manca de consideració envers al requeriment judicial que se'ls hi va fer per escrit i certificat. Són gent responsable, que quan ho fan ...

- P.- Quines proves i testimonis presentareu ?

- Ll.- Hi ha uns centenars d'actes del Congrés de Diputats, hores de T.V. declaracions públiques, programes electorals i congressuals, apart d'això algun document d'audiovisual d'actuacions que alguns de nosaltres vàrem fer, organitzades amb altra gent del PSC en favor de la pau i el desarmament l'any 81.

-P .- Ha estat difícil organitzar aquest congrés ?

- Ll.- Venir, no, però a nivell tècnic me imagin que sí que deu portar problemes. La gran sort és que ens trobàvem lliures i ens fa molta il·lusió cantar junts.

- M.- Cal agrair- ho al Congrés perquè ha fet possible, perquè no és habitual que cantem plegats, cada un anam fent. Esper que poguem compartir cançons.

- P.- quina valoració feis del Congrés ?

- Ll.- Jo no em veig capaç de fer- la. No estic capacitada intel·lectualment per fer- la.

- M.- Jo penso que hi ha gent tècnica que poden fer la valoració, i a més acaba de començar.

- P.- Sou els cantants oficials del Congrés ?
- M.- No, per exemple jo només canto en aquest.
- Ll.- Jo aquí i a Barcelona; na Maria del Mar, aquí, a Barcelona i a un altre lloc. No som cantants oficials, no tenim ni carnet ni targeta.
- P.- Què pensau de l'himne del II Congrés ?
- M.- La música és sempre molt útil. A vegades val més que un míting o un discurs. A no m'agrada, pentura per cortesia no és correcte dir- ho. Canto cançons que m'agraden.
- P.- Que pensau de l'estandarització del català ?
- Ll.- No estam molt preparats per opinar sobre això. Es una discussió molt vella. A mi la veritat, crec que si es tendeix a l'estandarització ha d'ésser molt àmplia. S'ha d'agafar tot el que són modismes i acceptar-los al diccionari general, i que d'alguna manera fins ara ha primat el Principat en aquest aspecte, però això és una opinió personal i immadura. Jo, sempre he estat partidari d'això que se'n diuen modismes o variants. Es una font constant d'enriquiment d'una llengua. I si s'ha d'estandaritzar, penso que s'ha de fer pel camí de la creixença que no pel camí de la marginació. Ningú, quan agafi un diccionari no trobi paraules que tenen ús des de fa segles i no hi siguin.
- P.- El resultat del referèndum de l'OTAN ha causat decepció ?
- Ll.- Sí, home, és perdre una batalla. Però la gent d'esquerres ha de continuar lluitant pel NO i per una política exterior de neutralitat i de desarmament. Ara el que no s'ha de confondre és que perquè hagi sortit el SI, la gent d'esquerres hagi d'estar a favor. La voluntat popular s'accepta, però s'ha de seguir lluitant.
- M.-Penso que era un resultat que el govern el sabia, perquè si no, no hauria convocat el referèndum.
- P.- A quin disc estàs treballant ?
- M.- Ara no estic treballant en cap. Estic divulgant el darrer que ha sortit.
- P.- Coneixeu els problemes d'aquest lloc ?
- M.- Quins problemes ?. Ja els veim (digué una mica estranyada mirant la badia tota il.luminada per un magnífic sol que lluïa aquell matí). El sol una mica massa dispers

I amb un parell de petits comentaris que no cal mencionar acabà aquella roda de premsa, la qual va tenir una nota decepcionant. Aquesta fou que, estant en ple II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, entrevistant a persones de llengua catalana, concretament cantautors, i grans promocionadors i difusors de la mateixa, la majoria dels

periodistes feren les seves preguntes en foraster, i és que la premsa també necessita normalitzar.

Gabriel Angel Vich i Martorell

(Col.laboració especial per a l'Associació de
Premsa Forana de Mallorca)

=====

AYUNTAMIENTO DE SAN JUAN

Al frente de la Corporación Municipal Sanjuanense se encuentra en estos momentos como Alcalde Presidente el Camarada Miguel Gual Bauzá uno de los primeros que con todo entusiasmo engrosó las filas de Falange varios meses antes de iniciarse el Glorioso Movimiento Salvador de España. Le secundan en su labor de administrar los intereses del Municipio los Miembros de la Comisión Gestora que forman dicho ayuntamiento, Don Guillermo Matas Puig, Don Esteban Juan Ginard, Don José Barceló Más, y Don Melchor Matas Jaume, secundados por el Secretario de dicha corporación. Desde que tomó posesión esta comisión gestora del Municipio de San Juan, se ha preocupado de resolver el paro forzoso, dando trabajo a todos los obreros parados en el arreglo de aceras, construcción de un camino vecinal, reparación de otros i terminación de una dependencia del matadero local. Asimismo en la casa Consistorial se ha verificado también una importante reforma, la cual ha consistido en la construcción de un espléndido salón de sesiones y varias otras dependencias que en su mayor parte reúnen condiciones de capacidad y "confort" necesarias a las necesidades de dicho pueblo. En estos momentos, aparte de otros trabajos tiene el Ayuntamiento aprobados varios proyectos que se propone ejecutar con la mayor celeridad; dos de ellos son de gran importancia; uno es la construcción de una amplia avenida que partiendo de la población irá al Oratorio de Nuestra Señora de Consolación; y el otro es la apertura de cinco calles muy necesarias para el desahogo y hermoseo de la Villa. Todos estos proyectos son realizados sólo y exclusivamente con los medios propios del Ayuntamiento no contando por lo tanto con subvención oficial alguna

San Juan, Junio de 1.937

De la revista "AQUI ESTAMOS", año II - nº- 28-29 Mayo- Junio 1.937

LA CASA DEL MISTERI

Ja havíem acabat l'escola. Havia aprovat totes les assignatures i me podia passar les vacances tranquiles.

La meva amiga Anna me va convidar a passar les vacances amb ella, a casa del seu avi que va morir fa uns 20 ó 25 anys.

Vàrem fer una berenada per parlar del dia que havíem de partir cap a ca el seu avi.. Quedàrem que en partir des cap de dos dies.

Els dos dies passaren molt aviat, jo me vaig aixecar dematí i vaig començar a preparar la roba dins una gran maleta. Me'n vaig dur de tota classe.

Al cap d'una llarga estona vaig sentir la meva amgi que venia a cercar-me. Quan vaig sentir les seves potades, immediatment vaig agafar la gran maleta i em vaig dirigir al cotxe de Anna.

Ja quasi arribàvem a la casa de l'avi, però al cap d'un moment el cotxe es va com aturar i immediatament es va xapar en quatre trosos. A nosaltres ens va ocórrer que era un misteri. Agafàrem les dues maletes i anàrem a peu fins a la cas de l'avi.

Quan vàrem arribar, la meva amiga Anna va veure un hort ben cuidat. Anna ho trobava estrany, perquè allà no hi vivia mingú. Vàrem decidir entrar, però Anna no tenia la clau dins la butxaca, pensàrem que l'hauríem perduda, però ja em vaig sentir una cosa: era la clau que havia passat a la meva butxaca. Tot allò era molt estrany.

Obrirem la porta, tot allò estav ple de pols i de terenyines: cercàrem graneres i pedassos per començar a fer net. Feinejarem tot lo dia in hi havia manera de llevar-se, perquè la pols pareixia com a part dels mobles. De tant de fer feina mos pegà talent i anarem a mirar si hi havia res per menjar. Trobàrem moltes rates. Però, després, a un racó amagat vérem un rebost ple de terenyines; feia mala olor, pareixia un cementeri de rates, però de tanta fam que teníem l'olor no ens va afectar.

Començant a paupar trobàrem uns quants de pots, els treguérem defora i els obrírem. Un d'ells era de salsa de tomàtiga, però amb el temps s'havia convertit en un trempó d'ous nials amb formatge Roquefort. De cop el tiràrem al fems. N'obrírem un altre, i va ser de pèsols, però semblaven perdigons. La talent ja mos havia fuit, i les esperances de trobar res bo també. A la fi trobàrem un pot de confitura un poc estranya, però per la talent que teníem la mos menjàrem.

Com que no sentíssem gaire bé vàrem decidir anar a dormir immediatament. A mitja-nit jo em vaig despertar perquè em trobava malament, mentres tant pensava que seria del que havíem menjat.

Lo endemà dematí sentírem tocar a la porta. No sabíem si obrir o no, i mirant per un finestró, vérem els dos germans de Anna. Les obrírem. Anna va anar dins el rebost i tregué tot allò ple de menjar i ben compost. Berenàrem molt. I després enviàrem el germà petit de Anna al poble perquè ens compràs unes quantes espelmes pel vespre.

La meva amiga i jo les contàrem tots els misteris que ens havien passat. Ells no so creien, però els ho demostràrem diguent-los una cosa: Quan arribàrem trobàrem l'hort tot ben cuidat, i amb els dies que havíem estat allà ja s'havien fet unes lletugues ben grosses i el blat, que quan arribàrem era verd, ara ja era segador.

Al cap d'uns moments Anna i jo decidírem que ja poríem fer el dinar. I anant al rebost per veure que hi havia no estava de la mateixa manera del dia després del berenar, i decidírem que abans de dinar l'havíem de fer ben net. La neteja va esser aviat perquè les terrenyines semblava que s'havien posat aquell mateix instant.

Anna me va demanar si m'agradava l'ensalada i en so mateix dir-ho l'ensalada ja va estar feta. Mentres dinàvem contàrem lo de l'ensalada.

En aquells moments el germà petit vasentir un renou estrany i va anar a veure què era: un canet petitó. Li va fer pena i l'entrà dins la casa; a la porta trobà un paperet estrany que damunt deia "llegiu-ho". Llevàrem taula i decidírem anar a dormir una estona.

Al tornar ens va dir que ells, quan passaven, el cotxe que hi havia en mig de la carretera estava a 4 trossos, i ara, quan ha passat estava arreglat tot nou.

Aquella estona va esser ben llarga, hores. Mos eixecarem lo endemà dematí.

Era un dia que plovia i no vàrem poder sortir, però jugàvem a jocs divertits, entretinguts. Després de dianr jugàrem a conillons amagar. Anna s'amagà darrera un moble i quan s'acotà va veure una cartera idèntica a l'altre. Decidírem obrir-les totes dues, a la primera Anna llegí, i quan acabà començà a plorar. Nosaltres li demanàrem que deia, i digué:

"Que si no ens anàvem al cap d'una setmana, a un de noltros mos passaria una cosa grossa. No puc dir que és. A Anna no li passarà res."

Destapàrem l'latra i Anna llegí lo mateix. Seguírem jugant a conillons amagar, i tots teníem el cap que mos feia mal de sentir-la plorar. Anna s'amagà al soterrani de la cas i trobà unes cinc targetes, que llegirem una rera l'altra. La darrera va dir:

"Som el vostre avi, vos heu d'anar perquè a aquesta casa hi ha ..."

Vaig sentir el timbre de casa nostra al mateix moment el despertador va repicar. Era la meva amiga que me venia a cercar per anar a la cas del seu avi. Partírem amb el cotxe, es va fer quatre trossos. Jo me'n vaig recordar del somni.

Maria Riera Veny i M^aMagdalena Nicolau Català

III SETMANA DEL LLIBRE

El Servei Municipal d'Orientació Educativa (SMOE) amb la col.laboració de la llibreria Embat va organitzar entre els dies 20 i 26 d'Abril la setmana del llibre infantil i juvenil, al llarg de la qual es realitzaren una sèrie d'activitats: exposició i venda de llibres infantils i juvenils, fonamentalment en català, i un concurs de contes dels que resultaren premiats els següents:

- " En Tintín i en Tomàs "
- " Es moix i es nin "
- " El soldat i el tambor "
- " El cavall valent "
- " Una interrogant dintre del cofre "
- " La rosa de l'amor "
- " La casa del misteri "

=====

Continuació de AJUNTAMENT .-

Se va acordar entregar fotocòpia de les bases a cada regidor perquè ho poguèssin estudiar detengudament, i així millor poder puntualitzar les deficiències observades.

5.- Compra de terrenys per ampliació del cementeri .-

Aquest teme ja havia estat tractat a un ple anterior, però no s'havien concretat els metres ni el preu. En total s'ampliarà uns 850 metres quadrats a la banda de Solanda i possiblement se pagui a 215 pts.

El ple va acabar sobre les 3; no assistiren els regidors Carles Costa, Gabriel MORA, Arnau Gayà i Gabriel Mates.

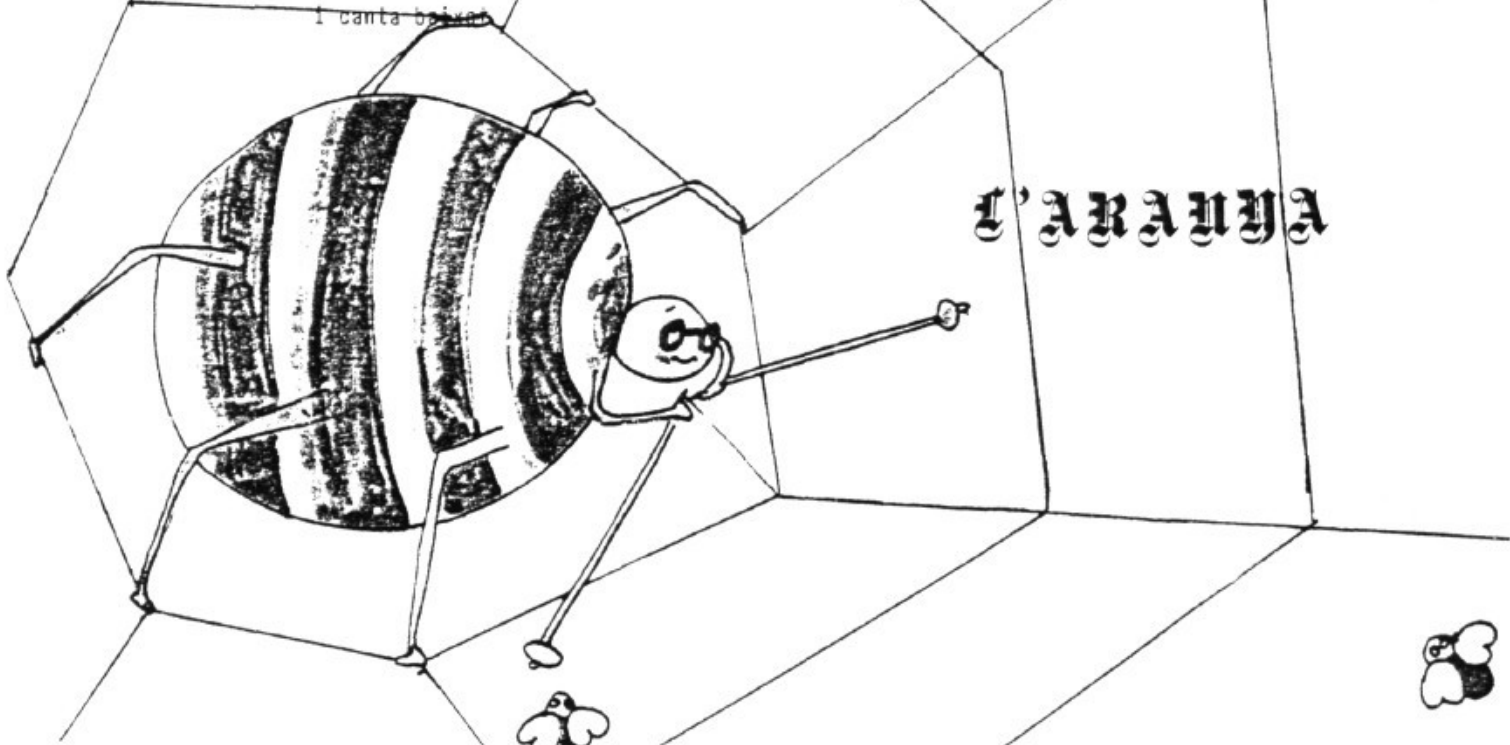
Joan sastre Joan

BESTIAR

L'aranya fa mitja
damunt una flor,
la tela que fila
és com si fos d'or.

Les mosques beneïtes
la miren badant;
no saben que un dia
potser moriran.

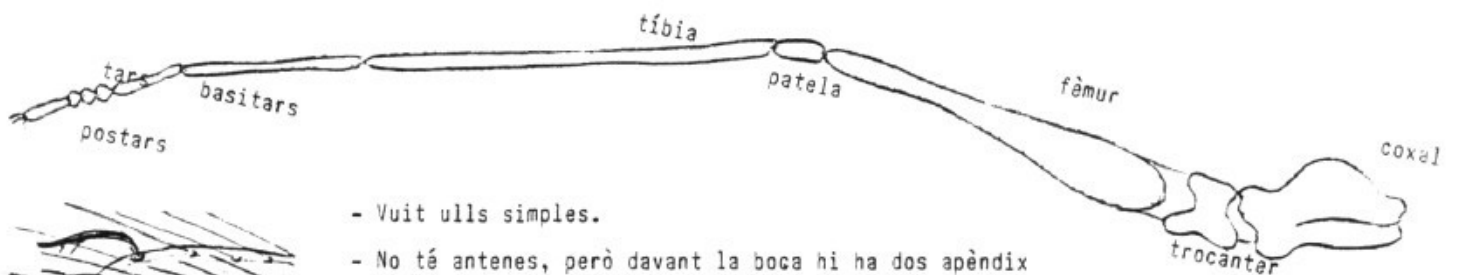
L'aranya molt llesta,
segueix fent ganxet,
estira les potes
i canta baixet.

L'ARANYA

Així s'anomenen a una sèrie d'artròpodes (no són insectes) del gènere aràcnids que tenen com a principals característiques:

- Tenir el cos dividit en dues parts: el cefalotòrax (petit) i l'abdomen (voluminós), separats pel pedícul.
- Vuit cames articulades de ~~se~~ nus i peludes que acaben en tres ungles (dues d'elles dentades com una pinta

- Vuit ulls simples.
- No té antenes, però davant la boca hi ha dos apèndix articulats, els quelícers acabats amb una ancla que comunica amb una glàndula verinosa. (Poques d'elles tenen

picada verinosa per a l'home)

- A continuació venen els pedipalps, de funció masticadora, i entre ells hi ha la boca.

L'abdomen és quasi rodó i abombat. A la cara ventral s'hi distingeixen dos forats pulmonars respiratoris, un estigma traqueal, sis petits sortints (o fileres) i l'anús.

Per aquestes fileres, les aranyes segreguen una espècie de seda que les serveix per a la construcció de les teranyines. Cada tipus d'aranya fa la teranyina d'una manera pròpia. La "Tegenaria domestica" (aranya de cames llargues cohabitant de les cases) no mira gaire prim a l'hora d'elaborar la teranyina: se limita simplement a aferrar d'una manera gaire bé desordenada els innumerables fils pels racons, bigues, parets,.. (que llavors ens solem aferrar pel cap, per l'esquena, per una mà,..., quan anam a tomar un llençol de palla al mul, o a donar una senalla de faves a l'ase dins la païssa) amb les pintes de les cames. I esperen tranquil·lament que una mosca despistada hi quedi embolicada; l'aranya surt del seu amagatall i amb les cames segueix embullant fil enrevoltant la mosca, que espolsa i brunzeix inútilment, fins que queda immobilitzada, li clava els quelícers, injectant-li el verí necessari per matar-la. Més tard, en tenir talent, li xucla tot el líquid del cos fins que només li queden els teixits quitinosos externs.

Altres aranyes conegudes (de color gris o negre) solen fer vida dins un forat i tenen l'aspecte de tenir pocs amics. Podem també observar fàcilment unes aranyes molt menudes (no són més que cries d'aqueixes grosses de forat o de les peludes de davall les pedres) que es pengen d'un fil invisible que empleen (deixant-se dur per la mica d'oratge) per anar d'un lloc a l'altre: així pugen, així debaixen,...

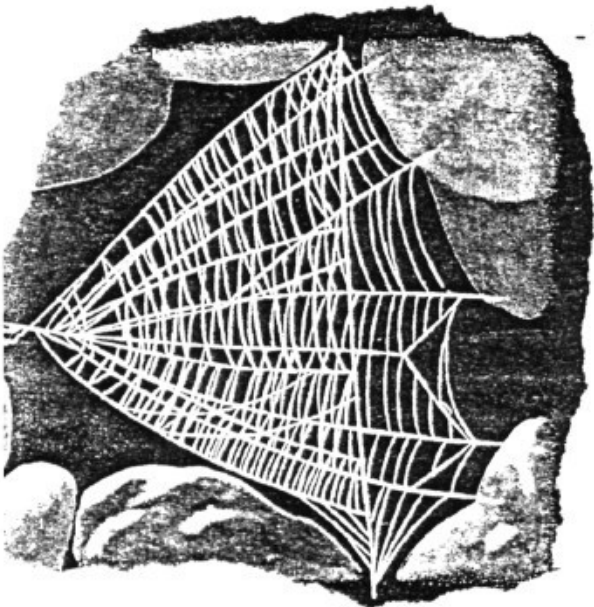
Però si volem observar sofisticades obres d'enginyeria constructiva hem de sortir al camp (millor per la garriga) i observar minuciosament com una taranta (Epeira diadema), durant la nit ha dissenyat

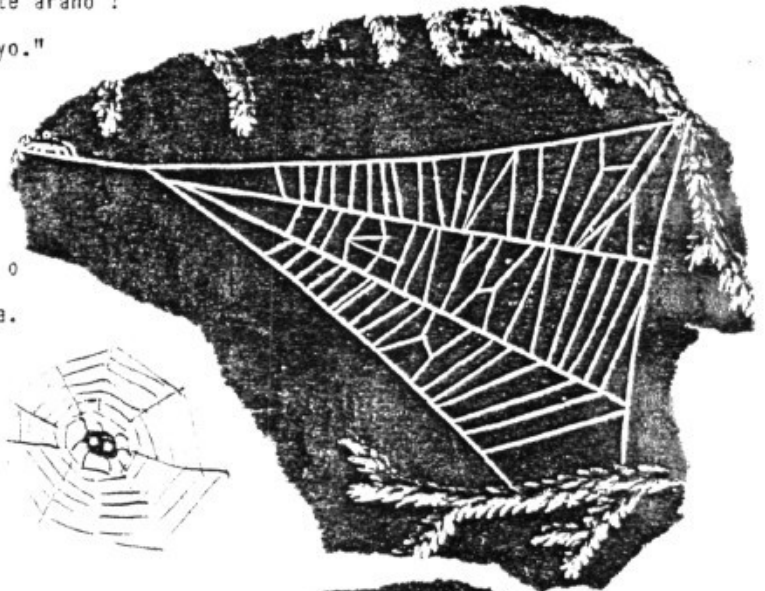
i elaborat una tela entre dues estepes, dues mates o altres objectes consistents. (Veure gràfics adjunts)
 Els fils elaborats per ella mateixa amb un líquid produït per la glàndula sericígena que l'animal secreta a tra-
 vers d'uns petits tubets filadors situats a la part posterior de l'abdomen. Al contacte amb l'aire el líquid
 cobra consistència i se converteix en un fil (espècie de trunyella on se junten varis filets: un de cada tub
 filador) molt fi, resistent, elàstic i hidròfil, que l'aranya teixeix artísticament, fins aconseguir una obra
 que supera a la de qualsevol tipus de construcció humana en tots els aspectes, i que emplea per caçar.

L'aranya és un animaló popular, és a dir, relacionat des de sempre amb la gent. Per una part
 moltes espècies cerquen i aprofiten els habitatges humans com a hàbitats: racons obscurs i bruts, caramells d'
 estelles, llenyers, portasses, porxos, pedres, corralis,...

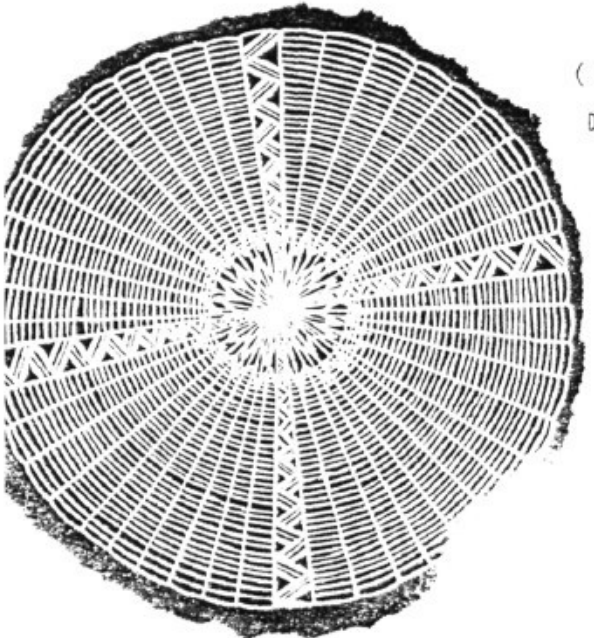
Per altra banda la cultura popular d'arreu del món ha dit la seva:

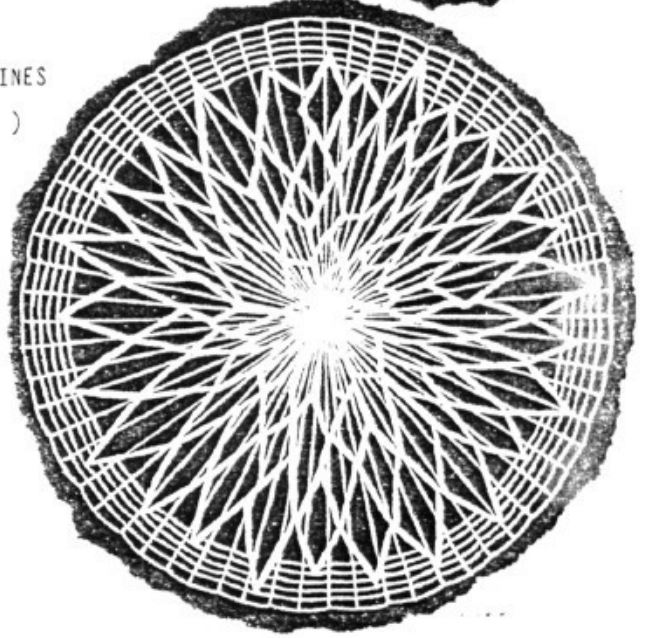
- "Araña, ¿ quién te arañó ?
 Una araña como yo."

- Fer l'aranya, o
 matar l'aranya.

(DIFERENTS TIPUS DE TERANYINES
 D'AQUESTS PETITS ANIMALONS)

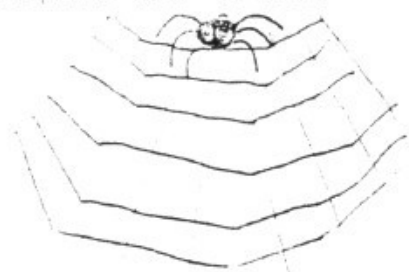

- Fa estona, a Mallorca, el dissabte de Pasqua la gent pegava tocs per les aprets dient:

" Aranyetes sortiu, que el Bon Jesús és viu "

- Els curanderos africans empleen terenyines per obturar ferides
- Els antics grecs no sabien com se les arreglaven les aranyes per fer el fil de les terenyines, i atribuiren el fet a la joveneta " Aracnes " (d'aquí el nom aràcnids)
- Hi havia, fa estona, la creència que si a un li picava una aranya li produïa febre, acompanyada d'un singular deliri que li comunicava una alegria boja. Per curar- lo era precís tocar- li davant dos aire musicals: la pastorela i la tarantela.
- És més brut que una aranya
- Si les aranyes tresquen per terra és senyal de pluja.
- Fer cama d'aranya
- La Balanguera fila com una aranya d'art subtil

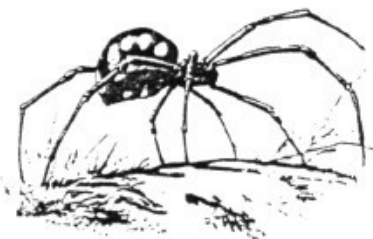
Empleat com a animal terrorífic a certes pel·lícules de caire fantàstic; i a d'altres com " Spiderman " (home aranya). " El beso de la mujer araña ". " L'aranya negra ".....

A pesar de tot, és un animal poc conegut, científicament parlant, i hom li atribueix qualitats o propietats (verinoses sobretot) no massa vertaderes, o no comuns a totes les espècies d'aranyes. Existeixen unes 20.000 espècies d'aranyes. Les més conegudes són la taranta (n'hi ha de moltes espècies) de picada no massa perillosa; la " migale " (Teraphosa leblondi) que és la més grossa coneguda (uns 9 cms); la teridi (Latrodectus tredecimguttatus) de picada perillosa;

La femella posa els ous dins una espècie de capell de seda que fixa a una branca. A la primavera neixen les petites que van creixent en mudes (no tenen metamorfosi). Algunes espècies de tarantes, les cries van damunt l'esquena de la femella , fins que són més grosses.

Fils radials (no viscosos)
i transversals (viscosos)

Teridi, aranya de picada bastant perillosa.

Entrunyellat d'un fil de teranyina

"SANITAT BALEAR PER A TOT HOM"

FONAMENTS DE FUTUR

LA CONSELLERIA DE SANITAT I SEURETAT SOCIAL DEL GOVERN BALEAR TÉ, COM A UN DELS OBJECTIUS FONAMENTS DOTAR A TOTES LES LOCALITATS DE LES ILLES BALEARS, D'UN CENTRE SANITARI ADEQUAT A LES NECESSITATS DE CADA POBLE.

AQUESTA POLITICA DE DOTACIO DE CENTRES SANITARIS HA FET POSSIBLE QUE ACTUALMENT FUNCIONIN AMB UN RENDIMENT OPTIM 34 CENTRES, REPARTITS EN TOTES LES ILLES I QUE N'HI HAGI 14 A PUNT D'INCORPORAR-SE A LA XARXA SANITARIA. AIXO IMPLICA UNA COBERTURA SANITARIA DEL 60 %. EVIDENTMENT, ENCARA QUEDA CAMÍ PER RECORRER. NO OBSTANT, A HORES D'ARA HI HA 6 PROJECTES EN FASE DE REDACCIO I S'ESTAN ESTUDIANT LES PROXIMES INVERSIONS QUE AFECTARAN UN TOTAL DE 10 POBLES.

PERO, S'HA DE DIR QUE LES OBRES I L'EQUIPAMENT D'AQUESTS CENTRES SANITARIS NO HAURIA ESTAT POSSIBLE SENSE LA COLLABORACIO DE TOTS I CADA UN DELS AJUNTAMENTS QUE S'ACOLLIREN AL PLA D'INVERSIONS DEL GOVERN BALEAR.

GOVERN BALEAR

Conselleria de Sanitat i Seguretat Social

PASSATEMPS .-

HORIZONTALS .- 1.- Establesc contacte físic. Allò que voldríem tenir, i els militars no ens ho permeten. Nom d'un important mafiós de Xicago dels anys 30. 2.- Explicar, justificar un fet. Organització federal agrària. 3.- Relatiu o pertanyent a l'element químic de símbol Os, sense accentuar. Acció de donar la primera escamesa a un adversari o enemic. 4.- Tj agerg artell al moN. Torre d'on es pot observar una extensió i donar avís del que s'hi descobreix. 5.- Segona lletra de l'abecedari. Cada una de les parts més simples de què una cosa consta. 6.- En femení, que són d'una estatura considerable. Ema. Símbol químic de l'argent. 7.- Que té la superfície fora cap aspresa. Iridàcia bulbosa de fulles linears i flors violetes, els seus estigmes són empleats a medicina i culinària. 8.- Al revés, afició causada per la mort d'una persona estimada. Produir un so. Erra. 9.- Aquell que ens acompanya al seient quan anam a una sessió teatral o cinematogràfica que ja ha començat. 10.- Punt 8 segona definició. Ciutat italiana. En aquest moment.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1				■				■		
2							■			
3						■				
4	■			■						
5		■								■
6						■		■		
7					■					
8				■					■	
9										
10		■						■		

VERTICALS .- 1.- Segueix al llamp. Executar una successió regulada de moviments al so d'una música. 2.- tros de terra fèrtil amb vegetals dins un desert d'arena. Porció determinada de l'espai. 3.- Persona que lluita amb una altra per aconseguir el mateix objecte. 4.- Conjunció d'enllaç negativa. Article definit femení plural.. retsepmaC sumlU. 5.- Convencions solemnes entre dues persones. Primera persona plural del present d'indicatiu del verb ésser. 6.- Veu militar d'execució. tatimertxE. Aigua carregada d'àcid carbònic a la qual s'ha afegit xarop de fruita, crema, etc. 7.- Vocal. Nina, al.lota, dona o madona natural d'un país bastan implicat en les dues grans guerres. Organització Totalment Anti Natural. Ésser fantàstic que es personifica en la figura d'una dona hermosa, dotada de poders sobrenaturals. 9.- Llevar el pèl de la cara amb els instruments adequats. Metall preciós. 10.- Allò que les dones empleen perquè el pentinat no se descompongui. En els animals, el tars.

=====

SOLUCIO AL PASSATEMPS DEL MES PASSAT .-

El text amagat dins el quadriculat diu així:

" De la gent no te'n pots fiar: Aquí un fa un pet i allà ja diuen que hi ha una merda "

NOTA .- A la quadrícula senyalada amb 13 de la darrera fila horitzontal hi toca haver r un 3

TRAVALLENGÜES .- Ho teniu que provar de dir aviat.-

" Si un enrajolador de rajoles enrajola amb rajoles desenrajolades, l'enrajolat es desenrajolarà aviat, per haver estat enrajolat i desenrajolat tantes vegades, que rajoles d'enrajolat desenrajolat no semblaven

